

KATEDRALAKADEMIN

11 ÅR I KYRKANS OCH AKADEMINS TJÄNST

VÅREN 2025

KATEDRALAKADEMIN VÅREN 2025

REDAKTÖR: Normunds Kamergrauzis **FOTO:** Peter Kroon (6:1, 17, 18:1) Arne Hyckenberg (3, 25:2) Mikael Lundblad (6:2, 20) Peter Holestad (6:4, 24) Lars B Pehrson (6:5, 21) Hossein. S (6:6, 15:1) Verbum (8) Elisabeth Ohlson (6:8, 13) Sofia Runarsdotter (6:9, 12:2) Marcus Gustafsson (6:11, 15:3) Magnus Aronsson (6:7, 10) Christer Sturmark (25:1) Unsplash (27:2), Arkiv (6:9, 6:12, 12:1, 19, 25:3, 26) Andréas Lindström (1, 2, 6:3, 7, 9, 14, 18:2, 22, 23, 27:1, 29, 33, 34, 35, 37, 38, 39) **FORM:** september **TRYCK:** Typografiska 2024

Allt sedan tidernas begynnelse

Människan har sökt skydd för köld och hetta, vind och regn, fiender och vilda djur allt sedan tidernas begynnelse. Vi har bott i grottor, lerhyddor, kojor, tält och hus. Allt för att skapa trygghet, samhörighet och gemenskap. Vi har också uppfört byggnader för mötet med det gudomliga. Kyrkor, moskéer, katedraler, tempel och synagogor. Vi kan inte begränsa livet till alla dessa rum, men vi kan ha dem som bas för ett liv ute i världen. En del av vuxen blivandet speglar längtan efter ett eget krypin och ett eget hem.

Ett grekiskt ord som på många sätt sammanfattar allt detta är *oikos*. Det intressanta med detta begrepp är att det kommit att innefatta så mycket mer än byggnader. Det kan stå för ett hushåll, alla som bor i ett visst hus. Det har givit upphov till ordet ekonomi, som kan översättas med hushållning, och ekologi om samspelet i naturen. I religiösa sammanhang kan till exempel aposteln Paulus se våra kroppar som vår jordiska boning. Han går så långt att han ser de kristna som Guds tempel. I Johannesevangeliet anges Jesu kropp som det nya templet. När det beskrivs att Gud blev människa i Jesus står det att han tältade bland människorna.

Ett särskilt omhuldat område i det kristna sammanhanget är ekumenik med *oikos* som språklig bas. Det beskriver rörelsen att skapa förståelse, samförstånd och närmande mellan de olika kristna samfundet och rörelserna.

Oikos leder alltså tankarna åt många olika håll inom samhället och religionens värld. Katedralakademien vill under våren 2025 belysa en rad olika temata som belyser ordet och dess innebörder. Ordets mångfaldiga riktningar kan på det viset också bredda vårt kunnande och skapa förståelse över ämnesgränser och ideologiska ställningstaganden.

*Normunds Kamergrauzis,
domkyrkoteolog*

Kalendarium

MÅNDAG 6 JANUARI

STORKYRKANS VÄNFÖRENINGIS DAG BOKRELEASE ATT DE ALLA SKALL BLI ETT

*Jonas Jonson, biskop emeritus och docent
i missionsvetenskap*

SID 8

SÖNDAG 16 FEBRUARI BOKRELEASE VAD ÄR ETIK?

*Carl-Henric Grenholm, professor emeritus i etik,
Uppsala universitet
Jenny Ehnberg, teologie doktor i etik,
Svenska kyrkans enhet för forskning och analys
Torbjörn Tännsjö, professor emeritus i praktisk filosofi,
Stockholms universitet*

SID 14

SÖNDAG 19 JANUARI

DET SVENSKA FOLKHEMMET

*Katarina Barrling, docent i Statsvetenskap, Uppsala universitet
Bi Puranen, generalsekreterare vid World Values Survey
Lawen Redar, riksdagsledamot Socialdemokraterna
Lars Trägårdh, ordförande i Kommittén för framtagande
av en svensk kulturkanon
Samtalet leds av Carl-Reinhold Bråkenhielm,
professor emeritus*

SID 12

SÖNDAG 2 MARS

GUDSBILDER I FÖRÄNDRING

*Tomas Axelsson, professor i religionsvetenskap,
Högskolan Dalarna
Maria Essunger, docent i systematisk teologi,
Uppsala universitet
Michael Nausner, professor i systematisk teologi,
Kyrkokansliet i Uppsala
Susanne Wigorts Yngvesson, professor i etik,
Enskilda Högskolan Stockholm*

SID 15

SÖNDAG 2 FEBRUARI

ATT HITTA HEM I SIN KROPP

*Aleksa Lundberg, skådespelare och journalist
Sabina Kojij, domkyrkokolektor*

SID 13

SÖNDAG 16 MARS

VILKEN HUNGER ÄR DET VI FÖRSÖKER MÄTTA MED EKONOMI OCH KONSUMTION?

*Antje Jackelén, ärkebiskop emerita och professor
Jonas Eek, domprost och docent*

SID 18

SID 19

SÖNDAG 23 MARS

"DET ÄR I DET LILLA DET STORA HÄNDER"

*Lauri Vaher, universitetsadjunkt,
Malmstens Linköpings universitet
Sabina Kojj, domkyrkokolektor*

SID 24

SÖNDAG 27 APRIL

**ATT LEVA TILLSAMMANS I SAMMA HUS
– EKUMENISK GEMENSKAP**

*Sofia Camnerin, generalsekreterare Sveriges kristna råd,
Dominik Terstriep S.J., kyrkoherde S:ta Eugenia
katolska församling
Anders Wejryd, ärkebiskop emeritus och tidigare ledamot av
Kyrkornas världsråds centralkommitté
Samtalet leds av Carl-Reinhold Bråkenhielm, professor emeritus*

SID 20

SÖNDAG 30 MARS

**BOKRELEASE
EXISTENTIELL BIOLOGI OCH
KRISTEN SKAPELSETEOLOGI**

*Carl-Reinhold Bråkenhielm, professor emeritus
Mikael Stenmark, professor i religionsfilosofi,
Uppsala universitet
Mattias Wager domkyrkoorganist*

SID 25

SÖNDAG 4 MAJ

**FOSTERLANDSKÄRLEK
– ETT FÖRLEGAT BEGREPP ELLER
VIKTIGARE ÄN NÅGONSIN?**

*Torbjörn Elensky, författare och samhällsdebattör
Fredrik Santell, teolog och kyrkohistoriker
Johan Wennström, statsvetare och gästforskare
vid Försvarshögskolan
Samtalet leds av Lotta Knutsson Bråkenhielm, TD*

SID 21

SÖNDAG 13 APRIL

"HOME IS WHERE THE HEART IS"

Patricia Tudor-Sandahl, filosofie doktor och författare

SID 26

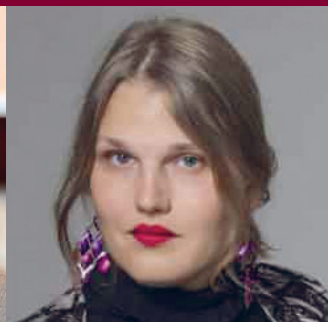
SÖNDAG 25 MAJ

VEM BESTÄMMER VAD SOM ÄR RÄTT?

Per Sundman, professor i etik, Uppsala universitet

Filosofisk och teologisk resonans

Det ekumeniska året

Ekumenik är grekiska. Begreppet kommer ur ordet *oikos*, som betyder hus. Ekumenik rör viljan att samtala och söka enheten i tron på Kristus. Det är alltså inte bara ett svårt ord, utan också som praktik kan ekumenik vara besvärligt – som rena grekiskan.

Det är inte enkelt att leva tillsammans i den bebodda världen, ens om alla kallade sig kristna. Därför är det viktigt att, i vår oroliga tid, påminna sig om ekumeniken som ett fredsprojekt.

Fred i världen kräver att det blir fred mellan kyrkorna – och i överförd bemärkelse mellan religionerna. Den insikten fick Nathan Söderblom att efter första världskriget kalla samman Stockholmsmötet 1925.

Under 2025 firas det ekumeniska året. Då uppmärksammas att det var 100 år sedan Nathan Söderbloms Stockholmsmöte, men också att det är 1700 år sedan det första kyrkomötet i Nicea år 325. I Nicea enades den tidiga kyrkan kring en bekännelse av den gemensamma tron. I Stockholm tog kyrkoekumeniken så avgörande steg att man kan tala om en andra reformation. Bra då att Storkyrkan i Stockholm var platsen för mötet. Härifrån utgick även den första reformationen i vårt land.

Ekumenikens reformation handlar om enhet. Att i en splittrad tid söka enighet. Att i en konfliktfylld

värld, där kyrkorna inte sällan själva är parter i stridigheterna, verka för samförstånd och samtal. Ytterst är det en fråga om evangeliets trovärdighet.

Med anledning av det ekumeniska året har Storkyrkans Katedralakademi bett biskop emeritus Jonas Jonson – nestorn inom svensk ekumenik – att teckna några historiska linjer i kyrkornas strävan efter att synliggöra den kristna trons enhet.

Utifrån sin långa erfarenhet och djupa kunskap beskriver Jonas Jonson ekumenik som ett relationellt begrepp. Ekumeniken sträcker sig utöver kyrkornas tro och liv. Ekumenik rör hela mänskligheten och allt skapat. "Att förvandla Guds värld, *oikoumene*, till ett fredligt, levande och livsuppehållande hem, ett *oikos* för alla, och att förvalta skapelsen väl, *oikoumnomia*, förblir kyrkornas uppdrag."

Mötet 1925 blev ett startskott för en social ekumenik med freden i fokus. Kan vi hoppas på liknande rörelser i vår egen tid?

Jonas Eek,
domprost

MÅNDAG 6 JANUARI
KL. 13.00–14.30
STORKYRKOSALEN

JONAS JONSON

Att de alla skall bli ett

Ekumenikens väg och mål

Storkyrkans vänförenings dag Att de alla skall bli ett Ekumenikens väg och mål

BOKRELEASE

I denna skrift målas ekumenikens historia med snabba penseldrag. Den första stora ekumeniska kyrkokonferensen i modern tid ägde rum i Stockholm 1925. Den inleddes med en gudstjänst i Storkyrkan och avslutades i Uppsala domkyrka tolv dagar senare. Stockholmsmötet hade en förhistoria som gick tillbaka ända till de ekumeniska konciliernas tid. Det inledde den moderna kyrkoekumenikens århundrade. Det har fördjupat kristenhetens gemensamma tro, enat kyrkorna och öppnat dem mot samhället, kulturerna och världsreligionerna. Utan att tänka mycket på det, lever vi mitt i en ny reformation.

Jonas Jonson talar om den ekumeniska rörelsen och hur den förnyat kristenheten under hundra år. Med början i Storkyrkan 1925, där Olaus Petri fyra hundra år tidigare förkunnade nådens evangelium, blev den ekumeniska rörelsen 1900-talets genomgripande väckelserörelse, som förnyat alla kyrkor och gjort dem till redskap för enhet, fred och rättvisa.

MEDVERKANDE

Jonas Jonson, biskop emeritus och docent i missionsvetenskap

I samarbete med Storkyrkans vänförening.

Storkyrkans vänförening

Storkyrkans vänförening är en förening för vänner. I just detta fall är vännen Stockholms domkyrka, Storkyrkan. Det finns inga krav förknippade med att vara med i vänföreningen. En del engagerar sig mer frekvent i föreningens arbete. Andra följer det på håll. Du bestämmer själv. Men bara genom att du är medlem i vänföreningen bidrar du till kyrkans program, musikliv, inventarier och underhåll.

Storkyrkans vänförening är en ideell förening med ändamål:

- att i samverkan med stift och församling utveckla Storkyrkans funktion som domkyrka och ett andligt-intellektuellt centrum i Stockholm,
- att vårda, förnya och för allmänheten levandegöra Storkyrkans kulturarv och dess reformatoriska och ekumeniska arv,
- att med Storkyrkan som instrument medverka till kommunikation mellan kyrka, kulturliv och samhälle,
- att ekonomiskt stödja verksamhet vid Storkyrkan, som inte i önskad omfattning kan tillgodoses med allmänna medel.

Som medlem får du inbjudningar till vänföreningens speciella evenemang såsom besök i historiskt unika miljöer, föredrag och subventionerade sammankomster. Du får också rabatter på konserter i Storkyrkan och på viss litteratur.

Välkommen med som Storkyrkans vän!

Styrelsen

MEDLEMSAVGIFT:

Enskild medlem
250 kr/år.

Ytterligare familjemedlem
100 kr/år.

Pensionär/student
150 kr/år.

Ständigt medlemskap
2000 kr.

Betala medlemsavgiften via bankgiro 487-5779 eller swish 123 259 4802. Ange namn, adress och gärna e-post.

Tid för Guds fred

Hundra år har gått sedan det ekumeniska mötet i Stockholm 1925. Den "universella kristna konferensen om liv och arbete" var den första internationella ekumeniska konferensen med delegater som var officiellt utsedda av de deltagande kyrkorna. Därmed blev den startpunkten för kyrkornas ekumeniska samarbete som sedan fortsatt i Kyrkornas världsråd, Lutherska världsförbundet och andra organisationer.

Mötet inleddes i Storkyrkan onsdagen den 19 augusti 1925 med en gudstjänst av aldrig tidigare skådat slag. Kyrkan var fylld till bristningsgränsen av inbjudna deltagare, kungahuset och diplomatiska kåren. Processionen av patriarker och biskopar fick tusentals åskådare som samlats utanför att häpna. Mötet öppnades av Gustaf V i Rikssalen på slottet. Förhandlingarna ägde rum i den nu rivna Blasieholmskyrkan och i Musikaliska Akademiens lokaler. Det avslutades i Uppsala domkyrka. Mötet fyllde hundratals spaltmeter i tidningarna. Det var årets stora händelse. Att kyrkoledare från länder, som genomlevt första världskriget och den "urkatastrof" det var för det kristna Europa, möttes och försonades var en händelse av stora mått. Mötet fick långtgående konsekvenser. Det inledde faktiskt en ekumenisk reformation av världens kyrkor.

På initiativ av Sveriges kristna råd uppmärksammas 100-årsjubileet genom att 2025 blir

ett "ekumeniskt år" då alla kyrkor och samfund i Sverige kraftsamlar för den fortsatta pilgrimsvandringen mot enhet, rättvisa och fred. 1925 var katoliker misstänkliggjorda och ortodoxa präster exotiska figurer i det religiöst homogena Sverige. Afrikanska och asiatiska kristna såg man sällan till, trots att missionen hade sin bästa tid. Religionsmöten var något som skedde i främmande länder. Idag behöver vi inte resa långt för att möta företrädare för andra världsreligioner och de flesta kristna kyrkor har rotat sig i Sverige. Tillsammans med oss bevarar och förnyar de den kristna traditionen i vårt land.

Det ekumeniska året blir ett dubbelt firande. Det har också gått 1700 år sedan den nicenska trosbekännelsen år 325 fastställdes som den grundläggande trosbekännelsen för alla Kristi efterföljare. Den förblir en normerande sammanfattning av den kristna tron, läst, sjungen och tolkad i hela kristenheten. Det gick en skälvnig genom Uppsala domkyrka när åldrade patriarken Photios av Alexandria vid avslutningsgudstjänsten läste den nicenska trosbekännelsen på grekiska och den ungdomlige ärkebiskopen av Uppsala predikade om Jesu närvaro i nuet. Kyrkans enhet blev påtaglig i sin vertikala och horisontella dimension.

Det ekumeniska årets tema är "Tid för Guds fred". Kyrkorna vill medverka till mellan folk och länder, trosriktningar och religioner och mellan människan

och skapelsen. Allt i insikt om att enhet, fred och försoning är Guds gåva genom Jesus Kristus.

Påskan 2025 infaller samtidigt i östkyrkan och västkyrkan. Alla kyrkor i Sverige planerar därför att fira pingsten tillsammans. I Stockholm anordnas den 19–24 augusti en ekumenisk vecka med mängder av program. Den kulminerar med en gemensam högtidsgudstjänst i Storkyrkan. På nytt får den vara samlingsplatsen för jordens böner, kyrkornas lovsång och Andens energi.

*Jonas Jonson,
biskop emeritus*

Inför det ekumeniska året har tre böcker publicerats.

Den första är en stor antologi redigerad av Almut Bretschneider–Felzmann, Jan Eckerdal och Olle Kristensson, *Detta är endast en begynnelse. Ekumeniska mötet i Stockholm 1925*, Skellefteå, Artos förlag 2024.

Den andra en mindre bok av Jonas Jonson, *Ekumeniska pilgrimer. En liten bok om Stockholmsmötet 1925*, Stockholm, Verbum, 2024.

Jonas Jonson har också skrivit *Att de alla skall bli ett. Ekumenikens väg och mål* som ingår i Katedralakademins skriftserie.

SÖNDAG 19 JANUARI
KL. 13.00–14.30
STORKYRKOSALEN

Det svenska folkhemmet – ett ouppnåeligt ideal eller en idealiser- ing av något som aldrig funnits?

”I en vilsen tid när Sverige verkar söka efter vad Sverige är, kan det kännas tryggt att återkalla begrepp från en tid då i alla fall vissa saker var enklare och då Sverige /.../ var förhållandevis kulturellt och religiöst homogent. Kanske är det för att den gemenskap som folkhemmet både byggde på och skapade är så svår att frambringa i dag, som partierna talar så mycket om detta folkhem?” skriver Katarina Barrling i en krönika.

Samhället som ”det goda hemmet”, där det ”råder likhet, omtanke, samarbete, hjälpsamhet”, för att citera Per Albin Hansson (1928), verkar vara svårt att bygga upp. Många skulle säga att det aldrig har funnits. Men är det fortfarande svenskarnas dröm om hur samhället borde utformas? Och vad kan vi i så fall göra för att förverkliga detta ideal? Skulle en svensk kulturkanon kunna vara ett ”användbart verktyg för bildning, gemenskap och inkludering” som det står på Regeringens hemsida? Det förutsätter dock att det är meningsfullt att tala om sådant som en svensk kultur, svenska värderingar, kanske till och med ett svenskt kynne. Men finns denna kultur och hur särpräglade är dessa värderingar? Kanske förutsätter det också att en mer framgångsrik integrationspolitik är möjlig. Och vad gör vi med dem som kanske inte vill bli inkluderade?

MEDVERKANDE

Katarina Barrling, docent i Statsvetenskap, Uppsala universitet

Bi Puranen, generalsekreterare vid World Values Survey

Lawen Redar, riksdagsledamot Socialdemokraterna

Lars Trägårdh, ordförande i Kommittén för framtagande av en svensk kulturkanon
Samtalet leds av Carl-Reinhold Bråkenhielm, professor emeritus

Att hitta hem i sin kropp

SÖNDAG 2 FEBRUARI
KL. 13.00–14.30
STORKYRKOSALEN

När Aleksa var fyra år gammal blev hon med brysk hand hänvisad till gruppen med killar på förskolan. Aleksa, som då betraktades som pojke ville helst vara med tjejerna. Hemma fanns en omtänksam mamma som försökte förstå varför Aleksa ville klä sig i prinsessklänning, och en tungsint pappa som oroade sig för att sonen skulle vara bög. Där började resan till att hitta sig själv.

I ett samtal med Sabina Kojj pratar hon om att hitta hem i sin kropp och den, ibland brokiga, resan dit.

MEDVERKANDE

Aleksa Lundberg, skådespelare och journalist

Sabina Kojj, domkyrkokolektor

SÖNDAG 16 FEBRUARI
KL. 13.00–14.30
STORKYRKOSALEN

Vad är etik? Om den kritiska reflektionen över moralen

BOKRELEASE

CARL-HENRIC GRENHOLM

Vad är etik?

*Om den kritiska reflektionen
över moralen*

Vad är etik och vad är etikens uppgift? I denna skrift hävdas att etiken ska förstås som en kritisk reflektion över moralen. Dess uppgift är att undersöka huruvida våra normer och värderingar är berättigade. Det är inte bara filosofer och teologer som ska bedriva en sådan etisk reflektion.

I ett demokratiskt och mångkulturellt samhälle har vi alla ansvar att bidra till en offentlig och kritisk dialog över moralens innehåll. Detta gäller också den kristna kyrkan, vars uppgift är att framhålla både människovärdets betydelse och radikaliteten i ett kristet kärleksideal. Men i den etiska dialogen behöver vi vara ödmjuka och undvika varje form av moralism. Det finns nämligen inga moraliska sanningar.

MEDVERKANDE

Carl-Henric Grenholm, professor emeritus i etik, Uppsala universitet
Jenny Ehnberg, teologie doktor i etik, Svenska kyrkans enhet för forskning och analys
Torbjörn Tännsjö, professor emeritus i praktisk filosofi, Stockholms universitet

I samarbete med Storkyrkans vänförening.

Gudsbilder i förändring

SÖNDAG 2 MARS
KL. 13.00–14.30
STORKYRKOSALEN

Genom gudsbilder har människor uttryckt och format sin tro genom alla tider. Dessa föreställningar har makt att ibland befria och i andra sammanhang förtrycka. Att granska gudsbilder är därför angeläget för att motverka att de används för destruktiva syften. I detta samtal diskuterar de medverkande hur gudsbilder speglas i konst, i politik, i föreställningar om naturen och i teologi? Bakgrunden är antologin *Gudsbilder i förändring* (Verbum, 2024) där alla dessa frågor behandlas. De medverkande är redaktörer för boken.

MEDVERKANDE

Tomas Axelson, professor i religionsvetenskap, Högskolan Dalarna

Maria Essunger, docent i systematisk teologi, Uppsala universitet

Michael Nausner, professor i systematisk teologi, Kyrkokansliet i Uppsala

Susanne Wigorts Yngvesson, professor i etik, Enskilda Högskolan Stockholm

Vilken hunger är det vi försöker mätta med ekonomi och konsumtion?

Först och främst: ekonomi är något positivt och nödvändigt. Det betyder ju hushållning. Och det är en färdighet som varje människa måste lära sig. Att hushålla med krafter, energier och andra materiella och immateriella resurser är alldeles ofrånkomligt om vi ska leva i ett hushåll – vare sig det består av en eller många personer, omfattar en by eller en stad, samhället eller hela planeten. Var goda ekonomer (*oikonomoi*), uppmanar bibelns Första Petrusbrev (4:10). I svensk översättning heter det att vi ska vara ”goda förvaltare av Guds nåd i dess många former.”

Även konsumtion hör till livet. Ordet kommer från latinets *consumere* och betyder att bruka, använda, men även att förbruka och förslösa. Också det en påminnelse om att vi aldrig kan vara oss själva nog! Vi är beroende av varandra och hela skapelsen. Ekonomi och konsumtion påminner oss om att vi är skapta till att vara i relation och till att gemensamt måna om de individuella och gemsama resursernas hållbarhet. En nyckel för att lyckas är att vi vet skillnaden mellan behov och begär. Annars är det lätt att vi försöker mätta hunger på fel sätt.

När kroppen är mätt, kanske rentav övermätt, kan det fortfarande finnas hunger kvar. Då är det själens hunger som gör sig påmind. Den kräver mer än kalorier. Den vill ha stora ord och idéer

”När kroppen är mätt, kanske rentav övermätt, kan det fortfarande finnas hunger kvar. Då är det själens hunger som gör sig påmind. Den kräver mer än kalorier.”

att tugga på. Själens hunger är utbredd och den kan vara riktigt plågsam. Omättad bidrar den till ohälsa i kropp och själ.

Under decennier med relativt god materiell välfärd och ganska stor trygghet var det lätt att invaggas i känslan av att det alltid kommer att fortsätta så. Och att bra resurser för skola, vård och omsorg självklart gör barn till demokratiskt sinnade, hjälpsamma och samarbetsvilliga vuxna. Men så enkelt är det inte. Det krävs mer för att mätta själens hunger och bygga karaktärsstyrka. Det är trots allt en konst att vara människa.

Förutom våra personliga kriser genomlever vi även gemensamma kriser. Än är det ovisst om och hur mänskligheten lever upp till det som klimatet kräver. Vi har kommit ur en pandemi och vet att det kan hända igen. Krig, konflikter och klimatförändringar vållar lidande och ökar den globala migrationen. Den frihetliga och demokratiska utvecklingen har bromsat in på många håll i världen. Med digitaliseringen är vi mitt i ett massivt teknikskifte som kan ge lösningar på många problem, samtidigt som ny teknologi genomgripande förändrar miljarders människors livs- och arbetsvillkor. Det finns mycket som kan få oss att känna en klump i magen.

Det finns situationer och tider som fordrar att människor, enskilt och gemensamt, tänker och handlar utanför sin bekvämlighetszon. Sådana situationer och tider är det nu. Då måste själens hunger mättas med särskild omsorg. Det vill jag bidra till med min bok *Tio tankar för själens hunger*.

*Antje Jackelén,
ärkebiskop emerita*

SÖNDAG 16 MARS
KL. 13.00–14.30
STORKYRKOSALEN

Vilken hunger är det vi försöker mätta med ekonomi och konsumtion?

DOMPROST JONAS EEK I SAMTAL MED
ANTJE JACKELÉN, ÄRKEBISKOP EMERITA

Den moderna människan har låst in sig i tiden, kastat bort nyckeln och gjort snabbheten till sitt livskoncept. Vad gör det med oss?

I ärkebiskop emerita Antje Jackeléns senaste bok *Tio tankar för själens hunger* (Romanus & Selling, 2024) resonerar hon kring aktualiteter och erbjuder stöd i hur vi kan hantera vår oro och möta samtidens och vardagens utmaningar. Hon skriver om de fem farliga P:na i vår tid: polarisering, populism, protektionism, postsanning och patriarkatet.

Tillsammans med domprost Jonas Eek samtalar hon om vad det är att vara människa, hur vi behåller förmågan att möta det främmande samt vilken hunger det är vi försöker mätta med ekonomi och konsumtion?

MEDVERKANDE

Antje Jackelén, ärkebiskop emerita och professor
Jonas Eek, domprost och docent

”Det är i det lilla det stora händer”

SÖNDAG 23 MARS
KL. 13.00–14.30
STORKYRKOSALEN

Latinets *ornamentum*, som har sina etymologiska rötter i verbet *ordinare*, att sätta i (logisk) ordning eller att organisera, ligger i betydelsen nära det grekiska *kosmos*, vilket kan betyda skönhet som härrör från ett ordnat arrangemang.

Med avstamp i hemmets etymologiska betydelsefält rör vi oss genom arkitekturens olika skalor, rumsliga kvalitéer och samhällsbyggandet för att teckna konturer av huruvida den gestaltade livsmiljön och skiljer sig från varandra då och nu. Hur avspeglas vi i våra hem och på vilket sätt kan avspeglar våra hem samhället, det ska Lauri Vahler föreläsa om och samtala med Sabina Kojj. ”Det är i det lilla det stora händer”.

MEDVERKANDE

Lauri Vaher, universitetsadjunkt, Malmstens Linköpings universitet
Sabina Kojj, domkyrkokolektor

SÖNDAG 30 MARS
KL. 13.00–15.30
STORKYRKOSALEN

CARL-REINHOLD
BRÅKENHIELM

Existentiell biologi och kristen skapelsetro

Professor Carl-Reinhold Bråkenhielms födelsedagsföreläsning Existentiell biologi och kristen skapelseteologi

BOKRELEASE

Föreläsningen handlar om evolutionsteorin och dess förhållande till olika sätt att se på tillvaron i stort med särskilt fokus på kristen skapelseteologi. Den nutida debatten om skapelse och evolution handlar ofta om teoretiska idéer. Föreläsningen kommer också att handla om existentiella och känslomässiga frågor.

Carl-Reinhold Bråkenhielm kommer att ta upp den nutida ateismens invändningar liksom de svar som framställts av kristna teologer och filosofer. En grundtanke i boken är att man måste göra en åtskillnad mellan evolutionsteori och evolutionstolkning. Kristen skapelsetro tolkas som en helhetstolkning i dialog med andra icke-kristna tolkningar. Hans huvudpoäng är att det inte behöver finnas en konflikt mellan skapelsetro och biologisk vetenskap. Det innebär inte att alla frågor har enkla och definitiva svar.

MEDVERKANDE

Carl-Reinhold Bråkenhielm, professor emeritus i empirisk livsåskådningsforskning, Uppsala universitet
Mikael Stenmark, professor i religionsfilosofi, Uppsala universitet
Mattias Wager, domkyrkoorganist

I samarbete med Storkyrkans vänförening.

"Home is where the heart is"

SÖNDAG 13 APRIL
KL. 13.00–14.30
STORKYRKOSALEN

Att ha ett hus är inte lika med att ha ett hem. Ett hus kan vara funktionellt och vackert men ändå sakna sådant som krävs för att hemkänslan ska uppstå. I ett hem känner man sig trygg och fri att vara sig själv, helt och fullt. Vi kan se på religionen i dess yttre form (församling, berättelser, förkunnelse, liturgi mm) som vårt hus. Men om det 'andliga' innehållet brister (upplevelse, fördjupning, närvaro mm) kan det vara svårt att se det som vårt hem. Om kyrkan som 'hus' även ska bli mitt 'hem' får det inte råda någon tvekan om att jag alltid är välkommen, att ingången är tillräckligt bred för att underlätta för mig att i gudstjänst, musik, möten, samtal, bönen och ordlös gemenskap söka uttryck för min tro. Att hitta hem i denna yttre mening hjälper mig att hitta det inre hemmet och mogna i min tro. Vägar till en levande tro är många. De kan till exempel gå via intellekt, vilja, känsla, sinnen, bilder, estetik eller uppenbarelser. Ingen väg är den rätta eller passar alla. Men alla kan föra oss närmare det tystnadens rum inom oss, den stilla platsen som är vårt sanna hem.

MEDVERKANDE

Patricia Tudor-Sandahl, filosofie doktor och författare

Att leva tillsammans i samma hus – ekumenisk gemenskap

Ekumenik handlar i grunden om relationer. Ekumeniskt arbete strävar efter Kristi kyrkas synliga enhet och stärker de kristnas inbördes gemenskap i ord och handling. Kyrkornas vilja att samtala, samarbeta och att söka enhet kallas ekumenik. Ordet ekumenik kommer från grekiskans "oikoumene" som kan översättas med "den bebodda världen". Ordet är bildat av "oikos" som betyder hus. Ekumenik kan beskrivas som att leva tillsammans i samma hus.

2025 bjuder kyrkorna tillsammans i Sveriges kristna råd in till Ekumeniska året. Då firar vi 100 år sedan det stora ekumeniska mötet i Stockholm 1925 – det som ärkebiskop Nathan Söderblom bjöd in till och som blev ett betydelsefullt avstamp för den moderna ekumeniska rörelsen. Vi uppmärksammar också att det är 1700 år sedan det första kyrkomötet i Nicea år 325. Då enades den tidiga kyrkan kring en bekännelse av den gemensamma tro som alltjämt bär Kristi kyrka.

MEDVERKANDE

Sofia Camnerin, generalsekreterare Sveriges kristna råd
Dominik Terstriep S.J., kyrkoherde S:ta Eugenia katolska församling
Anders Wejryd, ärkebiskop emeritus och tidigare ledamot av
Kyrkornas världsråds centralkommitté
Samtalet leds av Carl-Reinhold Bråkenhielm, professor emeritus

Fosterlandskärlek – ett förlegat begrepp eller viktigare än någonsin?

SÖNDAG 4 MAJ
KL. 13.00–14.30
STORKYRKOSALEN

”All den kärlek till traditioner, all den stolthet och rent ut sagt chauvinism, som anses vara så väldigt ful när den uttrycks av etniska, infödda svenskar, beundras förbehållslöst när det gäller kurder, palestinier, samer och andra mer eller mindre maktlösa folk.” Så skriver Torbjörn Elensky i sin bok *Gränser* (s 95). Om han har rätt, hur kommer det sig att det blivit så? Har gamla värden som fosterlandskärlek och nationalism blivit hopplöst förlegade, åtminstone för oss etniska svenskar? Är det kanske till och med så att de som uttrycker någon form av kärlek till och stolthet över sitt hemland, är främlingsfientliga rasister? Och tvärtom: de som ställer sig positiva till invandring känner samtidigt ett förakt för den egna kulturen, något som brukar benämnas oikofobi, myntat av den brittiske filosofen Roger Scruton. Eller är motsättningen fosterlandskärlek – fosterlandsförakt en falsk dikotomi? För nog går det väl att välkomna människor från andra kulturer samtidigt som man är stolt över sin egen.

Med tanke på det osäkra världspolitiska läge vi befinner oss i är det kanske så att den nationella sammanhållningen och identiteten är viktigare än någonsin och måste stärkas och uppmuntras? I så fall: hur gör vi detta

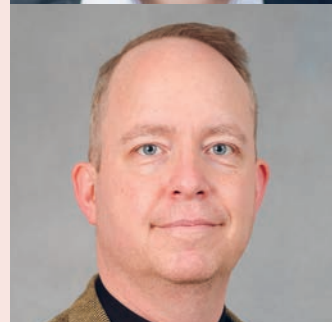
MEDVERKANDE

Torbjörn Elensky, författare och samhällsdebattör

Fredrik Santell, teolog och kyrkohistoriker

Johan Wennström, statsvetare och gästforskare vid Försvarshögskolan

Samtalet leds av Lotta Knutsson Bråkenhielm, TD

Vem bestämmer vad som är rätt?

Föredraget tar sin utgångspunkt i försök att svara på en fråga vi som medborgare och medmänniskor ofta återkommer till, nämligen: "Men, vem är det som bestämmer vad som är moraliskt rätt." Är det människor? Majoriteten? De som har erfarenhet av förtryck? Eller kanske, som den Grekiske filosofen Platon hävdade, de perfekt fungerande dygdiga filosoferna? I ljuset av mänsklig felbarhet, oenighet och konflikt, kanske bör vi istället tro att Gud bestämmer. Vad är säkrare att förlita sig på än en ofelbart kärleksfull superpersons vilja? Fast, det är väl upp till var och en av oss att avgöra och att avgöra sig för vad kärlek är och om kärlek och moral hör ihop? Kan i så fall "moral" betyda vad som helst? Om inte, kanske ingen bestämmer.

MEDVERKANDE

Per Sundman, professor i etik, Uppsala universitet

En plats för gemenskap och reflektion

SENIORTRÄFFAR MED SOPPLUNCH

TORS DAGAR UNDER
HÖSTEN KL. 13.00
NICOLAISALEN

VID VARJE TILLFÄLLE
SERVERAS SOPPA TILL
EN KOSTNAD AV 50 KR

DELAR AV VÅRENS PROGRAM

23 januari

Från Kinavallen i Ullånger till Bulboaca i Moldavien. Andréas Lindström berättar

30 januari

Maten och rörelsen, som ger bättre livskvalitet och förlänger livet. Maj-Lis Hellénus, professor på Karolinska institutet, specialist på förebyggande av hjärt- och kärlsjukdomar med fokus på vår livsstil

6 februari

Hem till Stockholm igen – Åke Bonnier om sina år som biskop i Skara stift

13 februari

Urban Beckfjäll – konstbrodör i kyrkans tjänst

Alla datum och programpunkter hittar du på stockholmsdomkyrkoforsamling.se.

VÅRD

Mikael Halldin, diakon

**OBS: AV BRANDSÄKER-
HETSSKÅL FÅR MAX
50 PERSONER VISTAS I
NICOLAISALEN.**

**NÄR DET ÄR FULLT
STÅNGS DÖRRARNA
FÖR INSLÄPP.**

JONAS EEK

Från och med Gud

Om trons språk och rimlighet

ESKIL FRANCK

Den kristna trons identitet

Ett "biometriskt" perspektiv

Böcker och inspelningar

FREDRIK SANTELL

Historien bor hos oss alla

*Om Stockholms stifts
historia och identitet*

JONAS JONSON

Att de alla skall bli ett

Ekumenikens väg och mål

CARL-HENRIC GRENHOLM

Vad är etik?

*Om den kritiska reflektionen
över moralen*

CARL-REINHOLD
BRÄKENHJELM

Existentiell biologi och kristen skapelsetro

Tradition, rättvisa och döden

Den medeltida katedralen dominerade inte bara stadsbilden. Den ställde sig också i tillvarons centrum. De höga valven inkluderade allt och alla, och de många sidokapellen erbjöd en mångfald av andlighet och trosuttryck. Allt som rymdes levde i ständig dialog, ibland konfliktfyllt, ibland kreativt nyskapande, ibland nyskapande just därför att det var konfliktfyllt. Men allt rymdes under valven. Katedralen blev därmed ett bildningscentrum, där många hade tillträde och kunde göra sina röster hörda. Sub specie aeternitatis – under evighetens synvinkel!

Katedralen i sin ursprungliga funktion är nu tillbaka. Storkyrkan i Stockholm var först ut i vårt land och många andra katedraler har följt efter och blivit mötesplatser för samtal om vetenskap, teologi och tro, arenor för tolkningskonflikter och möjligheter till bildning i bredaste och djupaste bemärkelse. Katedralakademien gestaltar allt detta.

Genom den bok du nu håller i din hand har Katedralakademien fått fötter. Var du än befinner dig kan du bli en del av det som skett och sker i Storkyrkans närhet. Som enskild läsare eller deltagare i ett gruppsamtal får du redskap att hantera verkligheten inte bara genom intellektuella äventyr utan också existentiellt uppfordrande. Det är spännande att vara människa i evighetens ljus under kosmiska valv!

*KG Hammar,
ärkebiskop emeritus*

(Ur Inledningen till tredje utgåvan)

MEDVERKANDE SKRIBENTER:
Bengt Brülde, Carl Reinhold Bråkenhielm,
Teresa Callewaert, Göran Collste,
Anna Davidsson Bremborg, Thomas Ekstrand,
Eskil Franck, Carl-Henric Grenholm,
Ann Heberlein, Werner G. Jeanrond,
Karin Johannesson, Mattias Martinson,
Ola Sigurdson, Peter Strang, Torbjörn Tännsjö,
Niklas Ulfvebrand

Normunds Kamergrauzis (red),
domkyrkoteolog

Böcker

Böckerna finns till försäljning i Katolsk Bokhandel, Arkens bokhandel i Uppsala och Lund samt via många nätbokhandlare som adlibris.com, akademibokhandeln.se, arken.se och bokus.com.

VAD ÄR TEOLOGI?

Teologisk bildning i akademi, kyrka och samhälle
2022, 40 s

Ola Sigurdson

Professor i systematisk teologi vid Universitetet i Oslo

Vad är teologi? Ett akademiskt ämne, den kristna kyrkans självreflektion eller en kritisk instans för religionens roll i samhället? Även i ett mångreligiöst land som Sverige har den akademiska teologin flera funktioner. Men i vår tid tycks man både i kyrka och samhälle tro att det går att klara sig utan teologi och teologisk bildning. I detta föredrag, som hölls 4 september 2022 i Katedralakademin, diskuteras den teologiska bildningens roll historiskt och i samtid och vad dess uppgift kan vara inför framtiden.

BOKSTAVEN DÖDAR MEN ANDEN GER LIV

Om religion som konstare eller tillvaros poesi
2023, 40 s

KG Hammar

Ärkebiskop emeritus och professor

Reflektionen utgår från det faktum att det under 1800-talet aldrig blev någon konflikt mellan den framväxande vetenskapen och den konstnärliga världen. Däremot ansågs vetenskap och tro utesluta varandra. Konflikten uppstod där religion ansågs stå för färdiga och oföränderliga sanningar. Men religion är inte en samling oföränderliga sanningar utan tillit till en sanning som uppstår i mötet mellan bibeltexter och tradition å ena sidan och mänskliga situationer, kunskaper och erfarenheter å den andra. Enligt kristen tro och erfarenhet är det i detta mellanrum Anden verkar.

ÄRLIGT TALAT

Dialog som livshållning
2023, 40 s

Lisbeth Gustafsson
Journalist och teologie
hedersdoktor

Dialog är vägen till kunskap i vår tid. När vi lyssnar och knyter an till varandras erfarenheter blir vi medvetna om vår roll som deltagande observatörer av världen. Att vi är subjekt som påverkar och påverkas av skeendet omkring oss. Platsen för dialog är det mellanmännsliga mötet. Men det gäller att se upp, för ordet dialog är tyvärr ett missbrukat begrepp. Allt som beskrivs som dialog är inte dialog utan "till dialog förklädd monolog". Här beskriver journalisten Lisbeth Gustafsson egna och andras möten med dialogen som kontaktpunkt och förnyelsekraft.

FRÅN OCH MED GUD

Om trons språk och rimlighet
2023, 40 s

Jonas Eek
Domprost i Stockholms
stift och docent

Storkyrkan är en reformatorisk katedral. Här har språk och undervisning spelat avgörande roller genom seklerna. Och gör så alltjämt. På kyrkans östra sida står Olaus Petri staty, den svenske reformatorn. Reformationens fråga var kommunikativ och pedagogisk. Den handlade om hur budskapet om nåden skulle bli tillgängligt och begripligt för människor. Kyrkans uppdrag är att erbjuda språk där tron blir möjlig. Människor som söker kyrkan har rätt att förvänta sig det. I Mäster Olofs efterföljd blir den ständiga frågan vilka folkspråk evangeliet behöver översättas till i dag.

DEN KRISTNA TRONS IDENTITET

Ett "biometriskt" perspektiv
2024, 49 s

Eskil Franck
Docent vid Uppsala universitet

Under kristendomens långa historia har det hela tiden rätt delade meningar om hur tron ska förstås och tillämpas. I botten ligger insikten att hur tron ska uttryckas och gestaltas alltid är föremål för tolkning – från tid till tid, från plats till plats. Dessa skiftande tolkningar har idag lett till en förändrad bild av tron både i teorin och praktiken. Frågan inställer sig då vad vi egentligen har gemensamt med de första kristna som gick ut i världen med budskapet? Vilken är den grundläggande identiteten som vi har att förhålla oss till och ta spjörn mot om vi fortfarande vill kalla oss kristna?

HISTORIEN BOR HOS OSS ALLA

Om Stockholms stifts
historia och identitet
2024, 49 s

Fredrik Santell
Teologie doktor i kyrkohistoria

En skrift som vill inspirera till ett mer förutsättningslöst stiftshistoriskt studium av Stockholms stifts historia och identitet som – när man skrapar på ytan – visar sig vara imponerande i sin mångfald men också i sin komplexitet.

JONAS JONSON

Att de alla skall bli ett

Ekumenikens väg och mål

ATT DE ALLA SKALL BLI ETT

Ekumenikens väg och mål

2025, 51 s

Jonas Jonson

Biskop emeritus och docent i
missionsvetenskap

NYHET! I denna skrift målas ekumenikens historia med snabba penseldrag. Den första stora ekumeniska kyrkokonferensen i modern tid ägde rum i Stockholm 1925. Stockholmsmötet hade en förhistoria som gick tillbaka ända till de ekumeniska konciliernas tid. Det inledde den moderna kyrkoekumenikens århundrade. Det har fördjupat kristenhetens gemensamma tro, enat kyrkorna och öppnat dem mot samhället, kulturerna och världsreligionerna. Utan att tänka mycket på det, lever vi mitt i en ny reformation. *Bokrelease 6 januari. Läs mer på sid 8.*

CARL-HENRIC GRENHOLM

Vad är etik?

*Om den kritiska reflektionen
över moralen*

VAD ÄR ETIK?

Om den kritiska reflektionen
över moralen

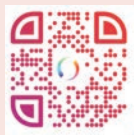
2025, 52 s

Carl-Henric Grenholm

Professor emeritus i etik
vid Uppsala universitet

NYHET! I denna skrift hävdas att etiken ska förstås som en kritisk reflektion över moralen. Dess uppgift är att undersöka huruvida våra normer och värderingar är berättigade. I ett demokratiskt och mångkulturellt samhälle har vi alla ansvar att bidra till en offentlig och kritisk dialog över moralens innehåll. Detta gäller också den kristna kyrkan, vars uppgift är att framhålla både människovärdets betydelse och radikaliteten i ett kristet kärleksideal. Men i den etiska dialogen behöver vi vara ödmjuka och undvika varje form av moralism. *Bokrelease 16 februari. Läs mer på sid 14.*

En frivillig gåva till Katedralakademins verksamhet tas tacksamt emot via swish 123 491 2861.

CARL-REINHOLD
BRÅKENHJELM

Existentiell biologi och kristen skapelsetro

EXISTENTIELL BIOLOGI OCH KRISTEN SKAPELSETEOLOGI

2025, 56 s

Carl-Reinhold Bråkenhielm

Professor emeritus i empirisk
livsåskådningsforskning vid
Uppsala universitet

NYHET! Om den nutida ateismens invändningar liksom de svar som framställts av kristna teologer och filosofer. En grundtanke i boken är att man måste göra en åtskillnad mellan evolutionsteori och evolutionstolkning. Kristen skapelsetro tolkas som en helhetstolkning i dialog med andra icke-kristna tolkningar. Min huvudpoäng är att det inte behöver finnas en konflikt mellan skapelsetro och biologisk vetenskap. Det innebär inte att alla frågor har enkla och definitiva svar. *Bokrelease 30 mars. Läs mer på sid 20.*

Inspelade föredrag

Ta del av föredragen via
[svenskakyrkan.se/
stockholmsdomkyrkoforsamling/
katedralakademien](https://svenskakyrkan.se/stockholmsdomkyrkoforsamling/katedralakademien)

VAD ÄR TEOLOGI?

Lyssna till Ola Sigurdson, professor i systematisk teologi, som diskuterar den teologiska bildningens roll i historia och i samtid och vad dess uppgift kan vara inför framtiden.

TALAR POLITIKER SANNING?

Ger den politiska retoriken utrymme för lite lösare tyglar när det gäller sanningsenligheten? Vilka etiska ledstjärnor har politiskt aktiva i sitt arbete, särskilt utifrån ett kristet perspektiv? Lyssna till Alf Svensson, Helle Klein och Eskil Franck.

ÄRLIGHET, MAKT OCH VERKLIGHET

Stefan Löfven samtalar med Hans Ulfvebrand om förebilder och drivkrafter. Hur behåller man sin inre kompass i en värld som ständigt förändras?

BOOKSTAVEN DÖDAR MEN ANDEN GER LIV

5 mars 2023 var KG Hammar, ärkebiskop emeritus i Svenska kyrkan, inbjuden att ge ett "födelsedagsföredrag" vid Katedralakademin. Det föredraget kan du ta del av här.

TRO OCH POLITIK

Vilken relevans har religiösa övertygelser för våra politiska ställningstaganden? Lyssna till Carl-Henric Grenholm, professor emeritus i etik, Uppsala universitet.

DEN HISTORISKE PERSONEN JESUS: VAD KAN MAN VETA?

Hur arbetar forskare för att förstå Jesus budskap och verksamhet i det judiska samhället på hans tid? Professor Cecilia Wassén, förklarar och berättar.

KYRKAN OCH DE INTELLEKTUELLA

Lyssna till Thomas Idergard, SJ, kyrkoherde i S:t Lars katolska församling i Uppsala, Ulrika Knutson, kulturjournalist, Ola Sigurdson, professor i systematisk teologi vid Universitetet i Oslo, Hans Ulfvebrand, tidigare domprost i Stockholms stift. Samtalet leds av Carl-Reinhold Bråkenhielm, professor emeritus.

KYRKAN MELLAN TEOLOGI OCH RELIGIONSVETENSKAP

Samtal om utvecklingen inom den teologiska delen av universiteten och akademien, främst i Sverige. Karin Johannesson, biskop i Svenska kyrkan, docent, Philip Geister, SJ, rektor för Newmaninstitutet. Samtalet leds av Eskil Franck, docent

AKADEMIER – VARFÖR FINNS DE?

Behövs akademier av detta slag och vad innebär det att ha ett akademiskt förhållningssätt? Domprost Jonas Eek i samtal med Mats Malm, Svenska Akademiens ständige sekreterare.

En frivillig gåva till Katedralakademiens verksamhet tas tacksamt emot via swish 123 491 2861.

Ett offentligt samtal i Katedralakademin

Vid ett offentligt samtal i Storkyrkans Katedralakademi den 1 september inledde moderatorn Carl-Reinhold Bråkenhielm med påpekandet att det inte bara var tioårsjubileum för denna akademi. Det var också 60-årsjubileum för årgång 2 av för Sveriges kristliga studentrörelses årsbok. Inget anmärkningsvärt jubileum egentligen, om det inte vore för titeln på denna årsbok: "Kyrkan och de intellektuella". Det var också temat för samtalet där tidigare domprosten Hans Ulfvebrand, kulturjournalisten Ulrika Knutson, kyrkoherden Thomas Idergard och jag själv deltog.

Om panelen var utvald för att representera de intellektuella eller för att tala om de intellektuella får någon annan svara på, åtminstone vad gäller mig. "Intellektuell" är ett svårt ord, eftersom det lätt andas en viss elitism. Men om biskopen John Cullbergs förklaring från årsboken gäller, att intellektuell är "ett kännetecken på personer, för vilka den teoretiska problematiken är något väsentligt vid ställningstagandet till de s.k. livsfrågorna" och att man kan möta sådana personer inom alla samhällskategorier – då är jag gärna med.

Cullberg utmärkte sig som en av 1900-talets mest originella och nydanande religionsfilosofer på svensk mark. Hans avhandling från 1933, *Das Du und die Wirklichkeit*, var före sin tid, åtminstone i Sverige, med att presentera det som då kallades dialogfilosofi: Martin Buber, Ferdinand

Ebner, Martin Heidegger med flera. Men han var också en kyrkans man som kunde formulera sig enkelt om "de s.k. livsfrågorna", som i den sena boken *Den fördolde Gud* från 1968.

Till Cullbergs definition skulle jag vilja lägga vad Edward Said hävdade för trettio år sedan, nämligen att den intellektuelle också har ett ansvar att tala sanning till makten, oavsett om det rör kyrkan, staten eller kapitalet. Så kretsade också samtalet kring personer som gjort detta på (mycket) olika sätt, men alla med referens till kyrka, samhälle och teologi: Martin Luther, Fredrika Bremer, Emilia Fogelklou och Jürgen Habermas. Ulrika, Hans och Thomas betonade alla förnuftets roll i kritiken av vår samtid. Ulrika påminde om konstens betydelse.

Själv var jag upptagen av frågan om hur den bildning som är en förutsättning för att ha något intressant att säga alls ska komma till stånd. Vem har i dag tid att bli en Cullberg, Fogelklou eller Habermas? Såklart finns det intellektuella i Svenska kyrkan, med tanke på att hälften av Sveriges befolkning är medlemmar. Men den intressanta frågan är om kyrkan själv har något att bidra med till intellektuella reflektioner. Handen på hjärtat, är det möjligt att som Cullberg hävda att "den teoretiska problematiken är något väsentligt vid ställningstagandet till de s.k. livsfrågorna" för Svenska kyrkan i dag? Var finns

då kunskaperna om, resurserna för och engagemanget i den teologiska bildningen – särskilt från kyrkans lednings håll?

Jag har blåst i den trumpeten förr. Det fanns anledning att göra det igen i Katedralakademins regi. Om ekosystemet försvinner – forskare, utbildning, böcker, förlag, tidskrifter och inte minst läsare med intresse och engagemang – då funnes det helt enkelt inte så mycket för en katedralakademi att göra. Frågan om teologisk bildning i relation till "de s.k. livsfrågorna" städas inte undan av en panel under en dryg timma. Den gäller alla och måste få ta tid och resurser.

*Ola Sigurdson,
professor i systematisk teologi
vid Universitetet i Oslo*

Artikeln har tidigare varit publicerad i Kyrkans tidning (nr 40, 2024) och återges här med deras samt författarens tillstånd.

Veckans spaning med domprost Eek

VARJE VECKA KAN DU TA DEL AV ETT NYHETSREVEJ MED EN AKTUELL "SPANING" SIGNERAD DOMPROST JONAS EEK.

OM DU ÄR INTRESSERAD
KAN DU PRENUMERERA
VIA SVENSKAKYRKAN.SE/
STOCKHOLMSDOM-
KYRKOFORSAMLING/

#51 Hållbarhet

Är hållbarhet ett hållbart begrepp?

Den här hösten har jag tuggat på begreppet hållbarhet. Det är ett modeord i flera branscher. Och ofta med rätta. Frågan om hur vi blir mer bärkraftiga är en ödesfråga: för planeten, samhället och kyrkan.

Under senare år har vi blivit bättre på att tänka ekologisk hållbarhet. Ekonomisk hållbarhet har nog människor i alla tider behövt förhålla sig till. Kyrkan, i sin tur, behöver bli mer medveten om sin ecklesiologiska hållbarhet – alltså kyrklig hållfasthet.

Ecklesiologisk hållbarhet har flera dimensioner. Det handlar om att förkunna en tro som är hållbar för hela livet och alla tillvarons delar. Om att rekrytera nya människor som delar kyrkans tro och liv. Om att arbeta så smart som möjligt med de resurser vi har. Om att ställa om och att hushålla med de medel som står till vårt förfogande. Allt för att kyrkan ska vara mer långsiktig och bärkraftig.

Men hur dynamiskt är egentligen begreppet hållbarhet? Står begreppet för en konservativ eller transformativ ambition? Rymmer det en vilja till status quo eller en strävan mot förändring? Tänk om nuläget är ohållbart, då blir ju en strävan efter varaktighet kontraproduktiv.

Kanske resiliens är ett bättre ord; det är också ett modeord som avser en långsiktig förmåga att hantera förändring men också fortsatt utveckling.

Genom att förverkliga min livsuppgift förverkligar jag min livsmening.

CARL-REINHOLD BRÅKENHIELM

**Svenska
kyrkan**

Stockholms domkyrkoförsamling
Stortorget 1, Gamla stan,
Box 2122, 103 13 STOCKHOLM
stockholmsdomkyrkoforsamling.se